

FX VIJESTI

Kurs EUR/USD u ovoj izvještajnoj nedelji, peti put zaredom, ojačao, uglavnom zbog slabljenja dolara uzrokovanog neuspjehom američkog Kongresa da iznađe način da poveća granicu zaduženja (trenutno na nivou od \$16.7 biliona), što je podstaklo tražnju investitora za sigurnim sredstvima (pojačana je zabrinutost da će doći do usporavanja ekonomskog rasta i odlaganja procesa povlačenja stimulativnih mjera). Zastoj u pregovorima između Republikanaca i Demokrata je doveo do djelimičnog zatvaranja Vlade (što je odložilo objavljivanje ključnog izvještaja sa tržišta rada SAD-a), koja će, prema Ministarstvu finansija, 17. oktobra ostati bez mogućnosti da se zaduži. Naime, nakon ovog datuma Vlada će raspolagati sa svega \$30 mlrd, što će dovesti do toga da već nakon nekoliko dana (negdje između 22. i 31. oktobra) SAD ostane bez sredstava za isplatu dospjelih obaveza, pokazali su podaci kancelarije za budžet. Sa druge strane, euro je jačao, kako je izglasano povjerenje italijanskoj Vladi, što je pred kraj nedelje vrijednost ove valute dovelo na najveći nivo u odnosu na dolar u poslednjih osam mjeseci. Na sastanku ECB-e, održanom ove nedelje, kamatna stopa je ostavljena na postojećem nivou, a Predsjednik Draghi je izjavio da vidi znakove poboljšanja ekonomije („nakon šest kvartala negativnog rasta outputa, realni rast BDP-a u II kvartalu je bio pozitivan, a indikatori povjerenja do septembra potvrđuju očekivano poboljšanje ekonomske aktivnosti“) pa je euro rastao i iz ovog razloga. Iako je u petak dolar ojačao, ostao je blizu 8-mjesečnog minimuma, kako su investitori bili oprezni zbog zabrinutosti oko privremene blokade u finansiranju državnog sektora i zbog straha od defaulta SAD-a.

Prvog dana ovog izvještajnog perioda **kurs EUR/GBP** je oslabio kako je objavljeno da su cijene nekretnina u Velikoj Britaniji porasle najviše u poslednjih šest godina, a povećan je i broj odobrenih hipotekarnih kredita, što ukazuje na oporavak u ekonomiji ove zemlje. Cijene nekretnina su porasle u prosjeku za 0.5% u septembru, dok su hipotekarni krediti porasli za 63 hiljade, što je najveći rast od 2008. godine. Narednog dana britanska valuta je nastavila da jača u odnosu na euro kako je izvještaj vlade Velike Britanije pokazao da je došlo do rasta proizvodnje u ovoj zemlji u septembru. Sredinom sedmice, u prvom dijelu dana, pozitivni podaci o Velikoj Britaniji su i dalje uticali na jačanje sterlinga. Naime, tog dana je objavljeno da je došlo do rasta u sektoru građevinarstva, što je pozitivno djelovalo na jačanje sterlinga. Ipak, u drugom dijelu dana sterling je oslabio kako je ECB na redovnom sastanku zadržala kamatnu stopu na postojećem nivou. Narednog dana britanska valuta je nastavila da slabi kako je guverner Banke Engleske izjavio da ta centralna banka neće razmatrati povećanje kamatnih stopa sve dok se ekonomski oporavak ne bude na stabilnim nogama. Posljednjeg dana kurs EUR/GBP je dodatno oslabio.

Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 30. septembra do 04. oktobar 2013.

Početak nedelje **kurs EUR/JPY** se kretao oko 3-nedeljnog minimuma, kako je, zbog neizvesnosti u pogledu situacije na italijanskoj političkoj sceni, rasla tražnja za sigurnim sredstvima. Međutim, ubrzo je kurs počeo da se povlači sa ovog nivoa, zbog rasta eura uzrokovanog izjavom italijanskog Premijera da vjeruje da će Vlada izbjeći kolaps, dok je objavljeno istraživanje Banke Japana tzv. Tankan nadmašilo procjene (povjerenje među krupnim japanskim proizvođačima je poraslo na najveći nivo od 2007. godine), a Premijer Japana je rekao da će nastaviti sa sprovođenjem procesa povećanja poreza na promet, prvog od 1997. godine (sa dosadašnjih 5% u aprilu će ovaj porez biti povećan na 8%). Sredinom nedelje kurs EUR/JPY je pao, kako je bila smanjena tražnja za evropskom valutom, u susret glasanju za povjerenje italijanskom Premijeru. Međutim, nakon što je izglasano povjerenje Premijeru Enrico Letta-i; Predsjednik ECB-e izjavio da vidi znakove oporavka ekonomije; a izvještaj pokazao da uslužni output euro regiona ostvario rast veći od procjena, euro je zabilježio rast. Ipak, od četvrtka poslijepodne pa do samog kraja nedelje, kurs EUR/JPY je uglavnom slabio, kako je na redovnom sastanku Banke Japana kamatna stopa zadržana na istom nivou, a odustalo se od uvođenja dodatnih monetarnih olakšica. I pored evidentnog kolebanja tokom izvještajnog perioda, ovaj kurs na nedeljnom nivou nije zabilježio značajnije promjene.

KURSEVI VALUTA

€ \$ ¥ £ Fr.	Kurs na otvaranju tržišta u ponedjeljak, 30.09.2013.godine	Kurs na zatvaranju tržišta u petak, 04.10.2013.godine	% promjena
Kurs EUR/USD	1.3523	1.3558	0.26
Kurs EUR/GBP	0.83780	0.84679	1.07
Kurs EUR/JPY	132.86	132.14	-0.54
Kurs EUR/CHF	1.22506	1.22979	0.39

PREGLED REFERENTNIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH CENTRALNIH BANAKA

Zemlja	Naziv Centralne banke	Naziv referentne kamatne stope	Visina referentne kamatne stope	Naredno zasijedanje
Euro zona	European Central Bank	„ECB main refinancing rate“	0.5%	07.11.2013.
SAD	Federal Reserves	„Federal Funds Target Rate“	0.25%	30.10.2013.
Japan	Bank of Japan	„Overnight Call Rate“	0.1%	31.10.2013.
Velika Britanija	Bank of England	„Official Bank Rate“	0.5%	10.10.2013.
Švajcarska	Swiss National Bank	„Libor Target Rate“	0%	12.12.2013.
Kanada	Bank of Canada	„Target Overnight Rate“	1%	23.10.2013.
Australija	Reserve Bank of Australia	„Cash Rate Target“	2.5%	05.11.2013.
Novi Zeland	Reserve Bank of New Zealand	„Official Cash Rate“	2.5%	31.10.2013.

Tokom ovog izvještajnog perioda održani su redovni sastanci centralnih banaka: Australije, Japana i euro zone. Ni jedna od ovih centralnih banaka nije donosila odluku da promjeni kamatnu stopu, a programi kupovine obveznica su zadržani na postojećem nivou.

EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Ove izvještajne nedelje cijene njemačkih 10-godišnjih obveznica su se kolebale. Početkom nedelje prinos na njemačke 10-godišnje obveznice je pao kako nije postignut dogovor o budžetu u Kongresu SAD-a. Za razliku od njemačkih, prinos na 10-godišnje italijanske državne obveznice je porastao treći dan za redom, uslijed spekulacija da bi premijer Enriko Leta mogao da zadobije povjerenje parlamenta, nakon što je bivši premijer Silvio Berlusconi povukao svoje ministre iz vlade i zatražio nove izbore, što je u nastavku nedelje i bilo potvrđeno. Pozitivne vijesti o političkoj sceni u Italiji su dodatno smanjile tražnju za sigurnim njemačkim sredstvima u ovom periodu. Sredinom sedmice cijene 10-godišnjih njemačkih obveznica su se kolebale bez nekih većih odstupanja u cijeni. Prinosi na njemačke obveznice su u četvrtak, u prvom dijelu dana, porasli na najveći nivo u ovoj nedelji, kako je objavljeno da su maloprodaja i uslužne djelatnosti u euro zoni porasli iznad očekivanja ekonomista, da bi u drugoj polovini pali, kako je tražnja za sigurnim sredstvima bila povećana od strane investitora. Posljednjeg dana cijene njemačkih državnih obveznica su porasle nakon izjave sekretara Ministarstva finansija SAD-a, da Kongres mora podići trenutni limit zaduživanja ili u suprotnom toj zemlji prijeti bankrot, što bi imalo katastrofalne posljedice za ekonomiju.

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

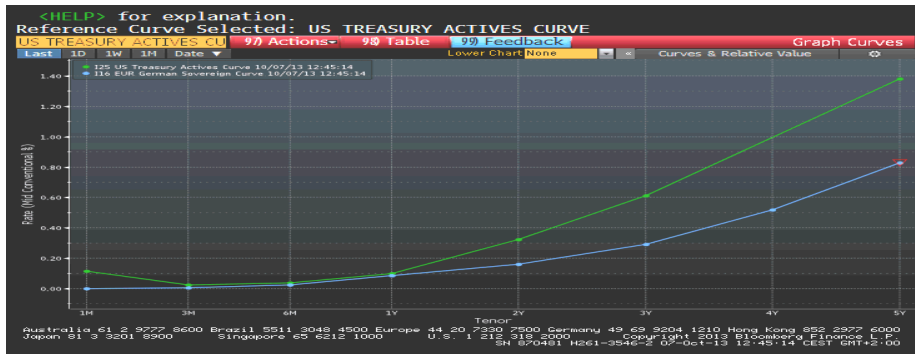
Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Početkom nedelje prinos na 10-godišnje obveznice je pao, kako se bližio rok kada je Kongres u SAD-u trebao da donese odluku da li će predlog novog budžeta biti usvojen. Međutim, prinosi su ubrzo uspješni da se oporave kako je objavljen izvještaj koji je pokazao da se obim proizvodnje u SAD-u povećao više od očekivanja. Nakon toga su uslijedile i spekulacije da će prekid u finansiranju vladinog sektora biti samo trenutno, i da će zakonodavci učiniti sve kako bi se povećala granica zaduživanja u cilju da se ekonomija što više zaštiti od potencijalne štete. U srijedu je tražnja za sigurnim sredstvima ponovo bila aktuelna pošto je ADP Research Institute pokazao da su kompanije otvorile manje radnih mjesta u septembru od predviđanja analitičara, a smanjen je i broj zahtjeva za hipotekarne zajmove u proteklm nedeljama. Prema mišljenju jednog od predstavnika Fed-a, rast ekonomije i tržište rada su još uvijek slabi, što će zahtijevati da se nastavi sa mjerama koje će podsticati ekonomiju. I narednog dana su prinosi na 10-godišnje američke obveznice bile u padu kako se nije okončala djelimična blokada vladinih institucija u SAD-u, a saopšteno je i da su uslužne djelatnosti pale u SAD-u više od očekivanja u prošlom mjesecu. Posljednjeg dana cijene američkih državnih obveznica su bile na nižem nivou u odnosu na prethodni dan u susret aukcijama obveznica koje treba da se održe naredne nedelje, u ukupnom iznosu od \$64 mlrd.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

ZLATO

U ponedjeljak i utorak cijena zlata je bila u padu, kako je došlo do slabljenja cijena akcija i drugih commodity-ja uslijed privremenog prestanka finansiranja vladinog sektora u SAD-u. Nakon toga su gubici bili ograničeni zbog spekulacija da će Fed odložiti povlačenje stimulanasa iz ekonomije zbog novonastale situacije u Kongresu. Loši podaci sa tržišta rada SAD-u su dodatno podstakli tražnju za zlatom. U četvrtak i petak se cijena ovog commodity-ja blago kolebala, sa tendencijom pada, uslijed naznaka da bi efekti parcijalne blokade vlade SAD-a mogli biti kratkog daha, što je smanjilo potražnju za zlatom kao čuvarom vrijednosti.

Datum	27.09.'13.	04.10.'13.	% promjena
Cijena USD/OZ	1336.65	1310.80	-1.93

NAFTA

Početak nedelje je cijena sirove nafte bila u padu uslijed spekulacija da bi finansiranje jednog dijela američke Vlade moglo biti prekinuto ukoliko se na Kongresu ne riješi pitanje usvajanja predloga novog budžeta, što bi moglo negativno da se odrazi na tražnju za ovim energentom. Nakon toga se cijena ovog energenta oporavila kako je od kompanije TransCanada stiglo saopštenje će radovi na gasovodu, koji bi trebao da omogući da se smanje zalihe u Oklahomi, biti privedeni kraju u ovom mjesecu. Izveštaj koji je pokazao da su zalihe sirove nafte pale su dodatno povećale cijenu ovog energenta. U četvrtak, u poslijepodnevnom časovima cijena sirove nafte je oslabila uslijed zabrinutosti da bi djelimična blokada federalnih institucija u SAD-u, ukoliko bi potrajala, usporila ekonomski rast i negativno uticala na pad potrošnje nafte. I u petak je vladala neizvjesnost u pogledu rešavanja situacije u SAD-u.

Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 30. septembra do 04. oktobra 2013.

Cijena nafte na zatvaranju u dolarima za barel

Pon 109.22
 Uto 107.88 min
 Sri 108.92
 Čet 108.69
 Pet 109.51 max

Datum	27.09.'13.	04.10.'13.	% promjena
Cijena USD/barrel	109.39	109.51	0.109

Kalendar ekonomskih indikatora za ovaj izvještajni period				
Datum	Podatak	Očekivana vrijednost	Aktuelna vrijednost	Prethodna vrijednost
Ponedjeljak, 30. septembar	Maloprodaja (Retail Sales) Mjeri promjene u prodaji maloprodajnog sektora u Njemačkoj.	0.8 (0.6)	0.5 (0.3)	-1.4 (2.3)
GE, avg %MoM (%YoY)				
Utorak, 01. oktobar	Indeks proizvodnje (PMI Manufacturing) Mjera za sve aktivnosti proizvodnog sektora u Njemačkoj. Ispitivanjem o prodaji i outlook-u u pogledu zaposlenosti, istraživanje obezbeđuje korisne informacije o poslovnoj klimi koja može voditi rastu na području zaposlenja, output-a i potrošnje. PMI istraživanje je rezultat intervjua poslovnih rukovodilaca.	51.3	51.1	51.3
GE, septembar				
Četvrtak, 03. oktobar	Maloprodaja euro zone (Euro-zone Retail sales) Ovaj pokazatelj mjeri aktivnost koja se odnosi na obim maloprodajnu trgovinu (ne odnosi se na motorna vozila i motocikla).	0.2 (-1.5)	0.7 (-0.3)	0.1 (-1.3)
EC, avg %MoM (%YoY)				
Petak, 04. oktobar	Indeks proizvodnih cijena (PPI Euro Zone) Ovaj indeks mjeri promjene u prodajnim cijenama dobara i usluga koje koriste proizvođači euro zone. Visok PPI, uz visoke vrijednosti drugih mjerila inflacije, će natjerati ECB da teži povećanju kamatne stope, dok opadajući PPI može ukazivati na ekonomsko usporavanje.	0.1 (-0.5)	0.0 (-0.8)	0.3 (0.2)
EC, avg %MoM (%YoY)				

Izvori podataka:
Reuters
Bloomberg